

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

03.01.2013 г.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Капитал daily](#)

✓ В името на резерва

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2013/01/02/1977587_v_imeto_na_rezerva/?ref=novo24

Отлагане на някои разходи за пролетта и засилено присъствие на вътрешния пазар на дълг през първите месеци на годината. Това ще е стратегията на Министерството на финансите, за да задържи нивото на фискалния резерв в приемливи граници в началото на годината според експерти от ведомството. На 15 януари предстои първото голямо плащане на държавата по външния ѝ дълг - 1.6 млрд. лв. главница по глобалните облигации, емитирани през 2002 г. от тогавашния финансов министър Милен Велчев. Тази сума не се отчита като разход и няма да влияе на бюджетното салдо, но ще се отрази в данните за нивото на фискалния резерв. По предварителни оценки в края на миналата година в него са били натрупани над 6 млрд. лв., а в края на януари наличностите ще са над 4.5 млрд. лв. (колкото е законовият минимум).

За бюджета

За да не се струпат твърде много разходи през първите месеци, когато традиционно приходите са ниски (а това също води до по-нисък фискален резерв), държавата ще изтегли за март и април изплащането на субсидии за земеделски производители, твърди източник от Министерството на финансите. Техният размер е около 900 млн. лв. Това са средства, които държавата финансира авансово със свои средства, а 45 дни по-късно се възстановяват от Европейската комисия. Така ефектът за националния бюджет е неутрален, но между плащане и възстановяване се отваря период от няколко седмици, в който равнището на фискалния резерв се понижава. Миналата година плащането на евросубсидиите започна през януари, но тогава нямаше толкова значимо плащане по външния дълг, както през тази година.

През януари и юли са съсредоточени и най-големите лихвени плащания по държавния дълг, затова очакванията на експертите от финансовото ведомство са през първия месец на годината бюджетът да е на дефицит.

През първото тримесечие правителството ще емитира и половината от заложените за цялата година държавни ценни книжа (ДЦК). Според емисионните календари на Министерството на финансите през първото тримесечие на пазара ще се предложат книжа с общ номинал 632 млн. лв., а за цялата година намеренията на управляващите са от ДЦК да бъдат набрани 1.2 млрд. лв.

Миналата година правителството също акцентира на първото тримесечие, за да пласира основната част от вътрешния дълг, но тогава на пазара бяха набрани 40% от средствата, планирани за цялата година.

В полза на държавата ще работи фактът, че 80% от падежиращите глобални облигации сега се държат от български институционални инвеститори (пенсионни фондове, застрахователи и банки) и изплащането на старата емисия ще им осигури ликвидност, за която те ще търсят нискорискови инвестиции. Така за новопредложените ДЦК ще има високо търсене, а доходността (цената на заетите пари) ще е ниска.

По-малък дефицит за 2012 г.

Според последни изчисления на финансовото министерство бюджетният дефицит за миналата година ще е под 800 млн. лв., или една трета по-малък от планирания (1.1 млрд. лв.). Ревизираните очаквания преди няколко седмици сочеха дефицит от 900 млн. лв.

Основна причина за по-доброто представяне на държавните финанси е, че в последната седмица на миналата година Европейската комисия е възстановила направените от правителството авансови плащания по европроектите. Друга причина е, че държавата не е реализирала напълно инвестиционните си намерения за изминалата година и така е спестила част от планираните капиталови разходи.

Спестявания обаче има дори и в бюджета на Държавното обществено осигуряване, защото новата методология, по която се изчислява размерът на обезщетенията при болнични, също е допринесла за икономии.

✓ Банковият сектор запазва ръста на печалбата

http://www.capital.bg/biznes/finansi/2013/01/02/1977591_bankoviiat_sektor_zapazva_rusta_na_pechalbata/

Увеличение на печалбата, спад на разходите за обезценки, но и на приходите от лихви отчита банковата система към края на ноември 2012 г. Статистиката за кредитирането през същия месец показва увеличение на просрочията със 100 млн. лв. спрямо октомври, а данните за лихвите сочат, че темпът и посоката им се запазват както и досега - бавно и плавно надолу, като тези за жилищни кредити са 7.12% в левове и 7.40% в евро, а по потребителските - 11.29% в левове и 9.28% в евро.

Запазване на позициите

Печалбата на банковата система през ноември 2012 г. се е увеличила с близо 10% годишно. През ноември тя е 604.2 млн. лв., нараствайки с 9.8% спрямо същия период на предходната година. Спрямо октомври финансовият резултат на сектора се повишава с 44 млн. лв. От БНБ посочват, че през ноември банковият сектор отчита добри нива на доходност и запазена ликвидна позиция (25.93% коефициент на ликвидност), а реализираните лихвени и нелихвени приходи през

месеца надхвърлят оперативните разходи, включително и тези за обезценка.

Към края на ноември 2012 г. обезценките са 1.024 млрд. лв., като на годишна база намаляват с 12.4%. Продължават да намаляват обаче и приходите на банките от лихви (4.4 млрд. лв. към края на ноември) – с 4.3% на годишна база, заради свитото кредитиране. Приходите от такси и комисиони (798.3 млн. лв.) се задържат около нивото си от миналата година, като се повишават съвсем леко – с 0.5%. В същото време разходите на банките (2.1 млрд. лв. общо лихвени и нелихвени) имат растеж, макар и малък.

Кредитиране

В кредитирането няма съществено изменение спрямо движението от предходните месеци. Жилищните заеми (8.821 млрд. лв.) продължават да намаляват, а потребителските (7.309 млрд. лв.) показват леко нарастване през ноември, което обаче не е ясно дали ще се задържи през следващите месеци. При заемите за потребление свиването е по-характерното поведение, докато нарастването на портфейла е инцидентно. Вече четири поредни месеца се наблюдава и свиване на жилищните кредити.

Така корпоративните заеми са единствените, които имат ръст. Там обаче еднократните ефекти от единични сделки са обичайни, както и фактът, че всеки реструктуриран заем се отчита в данните като нов. Това също допринася за изкривяване на картината и през ноември е отчетеното най-голямото от началото на годината нарастване на корпоративните заеми – с 528 млн. лв. В края на ноември обемът им е 35.2 млрд. лв.

Лоши и реструктурирани заеми

От фирмените кредити идва и нарастването на т.нар. лоши и реструктурирани кредити, които през ноември се увеличават общо с близо 100 млн. лв. до 9.971 млрд. лв., след като предходния месец отчетоха спад. Така той, освен че беше минимален, се оказа и инцидентен. В жилищния и потребителския портфейл увеличението на просрочията е минимално. Делът на всички от общия портфейл е 23.3%.

Лоши и реструктурирани са кредитите с просрочия над 90 дни и такива, които се обслужват редовно, но са били предоговорени между банките и клиентите им. Според централната банка информацията за кредитите, които са реструктурирани или с просрочие в обслужването, не показва общият обем на класифицираните рискови експозиции в системата. Такава информация може да се получи от надзорните данни, които БНБ публикува на тримесечна база. От тях е видно, че към края на септември необслужваните кредити са 17.25%. Данните към края на декември ще бъдат публикувани в края на този месец. В корпоративния сектор лошите и реструктурирани заеми са 6.6 млрд. лв., жилищните – 1.9 млрд. лв., а потребителските – 1.2 млрд. лв.

Вестник Стандарт

✓ 5% отстъпка до 11 февруари

<http://paper.standartnews.com/bg/article.php?d=2013-01-03&article=436196>

Срокът за подаване на годишните декларации за облагане на доходите на гражданите от 2012 г. изтича на 30 април 2013 г., припомниха от НАП. Това е и срокът, в който трябва да се внесе и дължимият за довносяне данък по декларациите за доходите.

5% отстъпка от данъка за довносяне ползват гражданите, които подадат декларацията си и платят дължимото към бюджета в срок до 11 февруари 2013 г., тъй като законовият срок 10 февруари е в неделя. Отстъпка от 5% ползват и хората, които подадат своята декларация по електронен път, подписана с електронен подпис в срок до 30 април. Ползва се само една от двете отстъпки. Указания за плащането на данъците и осигуровките са публикувани в сайта на НАП. Повече информация за попълване на декларациите, плащане на данъците и осигуровките и за новите срокове може да се получи на телефона за информация на НАП 0700 18 700 на цената на един градски разговор.

Вестник Класа

✓ Б. Стефанов: Обемът на инвестициите за 2013 г. може да надхвърли 2 млрд. евро

http://www.klassa.bg/news/Read/article/220443_%D0%91.%D0%A1%D1%82%D0%B5%D1%84%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D0%B2%3A+%D0%9E%D0%B1%D0%B5%D0%BC%D1%8A%D1%82+%D0%BD%D0%B0+%D0%B8%D0%BD%D0%B2%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%86%D0%B8%D0%B8%D1%82%D0%B5+%D0%B7%D0%B0+2013+%D0%B3.%D0%BC%D0%BE%D0%B6%D0%B5+%D0%B4%D0%B0+%D0%BD%D0%B0%D0%B4%D1%85%D0%B2%D1%8A%D1%80%D0%BB%D0%B8+2+%D0%BC%D0%B%D1%80%D0%B4.%D0%B5%D0%B2%D1%80%D0%BE

Общият обем на инвестициите в България през 2013 г. е възможно да достигне 2 - 2.5 млрд. евро. Това прогнозира пред БНР изпълнителният директор на Българската агенция за инвестиции (БАИ) Борислав Стефанов. По думите му по-конкретна прогноза е трудна, защото преките чуждестранни инвестиции зависят не само от държавата, в която се осъществяват, но и от държавата, от която идват средствата.

Стефанов припомни, че през 2010 г. чуждестранните инвестиции в България бяха около 1 млрд. евро, през 2011 г. – около 1.7 млрд. евро. За изминалата 2011 г. те по неокончателни данни ще бъдат около 2 млрд. евро. Възможността да се компенсира част от разходите за труд, която предстои да влезе в сила със Закона за инвестициите, е най-реалният стимул за инвеститорите от клас "А", каза още шефът на агенцията за инвестиции.

"Много от фирмите, с които в последните няколко месеца работихме, заявиха, че наличието на подобни мерки би било нещото, което би ги накарало да изберат България пред други конкурентни в момента държави", коментира експертът. Анализите на Министерството на икономиката сочат, че сумите, дадени за тези осигуровки ще са много по-ниски, отколкото ще влязат като инвестиции, допълни той.

Последните промени в Закжона за насърчаване на инвестициите предвиждат сертифицираните по него компании, да могат да си връщат направените осигуровки за новоназначените служители за период от 2 години. Условието е новите работни места да се поддържат най-малко 3 години за малките и средните предприятия и най-малко 5 години - за големите. Новата мярка ще се прилага приоритетно за проекти във високотехнологични дейности на икономиката или в общините с безработица над средната за страната. Текстове обаче не са все още в сила.

economynews.bg

✓ Лек ръст на бизнес климата, декември

<http://www.economynews.bg/%D0%BB%D0%B5%D0%BA-%D1%80%D1%8A%D1%81%D1%82-%D0%BD%D0%B0-%D0%B1%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B5%D1%81-%D0%BA%D0%BB%D0%B8%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D0%B5%D0%BC%D0%B2%D1%80%D0%B8-news39993.html>

През декември 2012 г. общият показател на бизнес климата се покачва с 0.7 пункта спрямо равнището си от предходния месец, което се дължи на подобрената стопанска конюнктура в строителството и в търговията на дребно, показват данните на НСИ.

Промишленост. Съставният показател „бизнес климат в промишлеността“ запазва приблизително нивото си от ноември. Анкетата регистрира известен оптимизъм у мениджърите относно настоящото бизнес състояние на предприятията и настоящата производствена дейност, но очакванията им за следващите три месеца са по-умерени.

Основните фактори, ограничаващи развитието на бизнеса в отрасъла, са несигурната икономическа среда и недостатъчното търсене от страната, посочени съответно от 55.2 и 42.8% от промишлените предприятия. По отношение на продажните цени очакванията са за запазване на тяхното равнище през следващите три месеца.

Строителство. През декември съставният показател „бизнес климат в строителството“ се покачва с 3.6 пункта главно поради по-оптимистичните очаквания на строителните предприемачи за бизнес състоянието на предприятията през следващите шест месеца. По отношение на броя на клиентите със закъснения в плащането обаче оценките са в посока на увеличение.

Несигурната икономическа среда остава факторът, затрудняващ в най-голяма степен дейността в отрасъла, като последната анкета отчита и засилване на негативното влияние на факторите „финансови проблеми“ и „конкуренция в бранша“.

Очакванията на по-голямата част от строителните предприемачи са продажните цени да останат без промяна през следващите три месеца.

Търговия на дребно. Съставният показател „бизнес климат в търговията на дребно“ нараства с 6.4 пункта спрямо предходния месец, което се дължи на подобрените оценки и очаквания на мениджърите за бизнес състоянието на предприятията. По отношение на продажбите и поръчките към доставчиците през следващите три месеца обаче очакванията на търговците на дребно са по-резервирани.

Основните фактори, затрудняващи дейността на предприятията, остават несигурната икономическа среда, конкуренцията в бранша и недостатъчното търсене. По отношение на продажните цени мениджърите не предвиждат увеличение през следващите три месеца.

Услуги. През декември съставният показател „бизнес климат в сектора на услугите“ се понижава с 5.9 пункта. Влошени са както оценките, така и очакванията на мениджърите за бизнес състоянието на предприятията. По-неблагоприятни са и прогнозите им относно търсенето на услуги през следващите три месеца.

Несигурната икономическа среда е най-сериозният фактор, затрудняващ дейността в сектора, следвана от конкуренцията в бранша и недостатъчното търсене. Същевременно през последния месец се увеличава и негативното влияние на фактора „слабости в икономическото законодателство“ (с 6.3 пункта).

Относно продажните цени в сектора на услугите анкетата регистрира известни очаквания за увеличение през следващите три месеца.